

Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17001>

Özet

Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği, bireylerin arkadaşlık ilişkilerindeki niteliğini ve derinliğini değerlendirmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış 21 maddelik bir psikometrik araçtır. Orijinal ölçeğin Türkiye kültürüne adaptasyonunu sağlayan bu çalışmada, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve güvenilirliğini incelemiştir. Ölçek, dört temel alt boyutta (Güvenlik, Yakınlık, Kabul ve Yardım) arkadaşlık kalitesini ölçmektedir ve psikolojik araştırmalarda kullanıma uygun yüksek psikometrik özellikler sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler

Arkadaşlık Kalitesi, Psikometri, Uyarılma, **Doğrulayıcı Faktör Analizi**, Güvenlik, Yakınlık, Kabul, Yardım.

Yazarlar

Ahmet Akın, F. F. Adam-Karduz, Ü. Akın. Sorumlu Yazar: **Ahmet Akın**.

Amaç

Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yakın arkadaşlık ilişkilerindeki algılanan kalite düzeylerini, dört farklı boyut üzerinden sistematik olarak ölçmektir. Bu uyarılma çalışması spesifik olarak, orijinal ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılıp kullanılmayacağını tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada, ölçeğin kültürel adaptasyon sürecini tamamlayarak Türk psikoloji ve eğitim araştırmalarına kazandırılması sağlanmıştır.

Ölçek, özellikle ergenlik ve genç yetişkinlik dönemlerindeki sosyal ilişkilerin niteliğini inceleyen araştırmacılar için önemli bir araç sağlamaktadır, zira bu dönemlerde arkadaşlık kalitesi psikososyal gelişim üzerinde kritik bir etkiye sahiptir.

Yapı

Ölçek, sosyal psikoloji ve gelişim psikolojisi literatüründe merkezi bir rol oynayan **arkadaşlık kalitesi** yapısını ölçmektedir. Arkadaşlık kalitesi, ilişkinin sadece varlığını değil, aynı zamanda destekleyici, güvenli, kabul edici ve duygusal olarak doyurucu yönlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıdır.

Türkçe form, bu yapıyı dört ayrı faktör altında toplamaktadır. Bu faktörler, bireylerin arkadaşlarıyla kurdukları ilişkinin farklı yönlerini temsil eder: **Yakınlık** (duygusal anlayış ve paylaşım), **Yardım** (problem çözme ve pratik destek sunma), **Kabul** (koşulsuz onay ve affetme)

ve **Güvenlik** (sadakat, güvenilirlik ve ilişkinin istikrarı).

Geçerlik

Ölçeğin yapısal **geçerlik** çalışmaları, faktör yapısının teorik beklentilere uygunluğunu değerlendirmek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, dört boyutlu ve 21 maddeden oluşan modelin iyi bir uyum sergilediğini göstermektedir.

Uyum iyiliği indeksleri, modelin veri setine mükemmel derecede uyduğunu kanıtlandı: Ki-kare değeri (χ^2) 374.29, serbestlik derecesi (sd) 179, Kök Ortalama Hata Yaklaşımı (RMSEA) .063, Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI) .92 ve Artımlı Uyum İndeksi (IFI) .92 olarak bulunmuştur. Özellikle .063 olan RMSEA değeri ve .90 üzerindeki CFI/IFI değerleri, ölçeğin yapısal geçerliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin **iç tutarlılık** düzeyini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayıları hesaplanarak yapılmıştır. Ölçeğin bütünü için hesaplanan Alfa katsayısı .91 olup, bu değer ölçeğin mükemmel derecede güvenilir olduğunu işaret etmektedir.

Alt ölçekler bazında iç tutarlılık katsayıları da kabul edilebilir düzeyin üzerindedir: Yakınlık alt ölçeği için .75, Yardım alt ölçeği için .81, Kabul alt ölçeği için .77 ve Güvenlik alt ölçeği için .82 olarak saptanmıştır. Ayrıca, maddelerin ölçeğin tamamına olan katkıları gösteren düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .38 ile .67 arasında sıralanmaktadır, bu da ölçek maddelerinin homojen olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yapı geçerliğini desteklemek amacıyla kullanılan **Doğrulayıcı Faktör Analizi**, ölçeğin dört faktörlü yapısının Türkçe popülasyonda doğrulandığını göstermiştir. Bu analiz, 21 maddenin dört farklı boyutta gruplandırıldığını kesinleştirmiştir.

Faktör dağılımı, Yakınlık (6 madde), Yardım (3 madde), Kabul (4 madde) ve Güvenlik (8 madde) şeklinde belirlenmiştir. Bu faktör yapısı, ölçeğin kuramsal temelini yansıtmakta ve arkadaşlık kalitesinin çok boyutlu doğasını başarıyla bir şekilde temsil etmektedir.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 21 maddelik, Likert tipi, kendini deđerlendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Age Group: Genç yetişkinlik dönemi ve sonrası.

Population Details: Ölçek, üniversite öğrencileri üzerinde yapılan geçerlik ve **güvenirlik** çalışması ile Türk kültürüne uyarlanmıştır.

Test Methodology: Ölçek 6'lı Likert tipi derecelendirmeye sahiptir:

Hiç katılmıyorum

Katılmıyorum

Biraz katılmıyorum

Biraz katılıyorum

Katılıyorum

Tamamen katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Arkadaşlık, Psikolojik Ölçme, **Geçerlik**, Sosyal ilişkiler, Likert Ölçeği, Duygusal Destek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması 2014 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için izinler ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar **Ahmet Akin** ile doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Orijinal makalenin doğrudan bağlantısı: jret.org.

Ölçeğin orijinal PDF formu indirilebilir: arkadaslik-kalitesi-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Akın, A., Adam-Karduz, F. F. ve Akın, Ü. (2014). Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği Türkçe formunun **geçerlik** ve **güvenirliği**. *Eğitim ve Öđretim Arařtırmalarđ Dergisi*, 3(4), 378-383.

Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği Maddeleri

Ölçeđ, dört temel alt boyutta toplam 21 maddeden olmaktadır. Aşaşında alt ölçeğler, madde sayırlarđ ve örnek maddeler sunulmuştur:

Yakınlık (6 madde, örn; arkadaşlarımın ruh hallerini anlarım.)

Yardımlar (3 madde, örn.; arkadaşlarım problemlerimi çözmemde bana yardımcı olur.)

Kabul (4 madde, örn.; arkadaşlarım beni kolayca affeder.)

Güvenlik (8 madde, örn.; arkadaşlarım asla sözünden dönmez.)